

Sz.P.
Michał Zieliński
Wojewoda Wielkopolski

Szanowny Panie Wojewodo,

Realizując ustawowy obowiązek, wynikający z art. 5. ust 1. pkt 1 Ustawy o izbach rolniczych (Dz.U. z 2022 r. poz. 183), dotyczący sporządzania analiz, ocen, opinii i wniosków z zakresu produkcji rolnej i rynku rolnego oraz przedstawiania ich organom administracji rządowej i samorządu terytorialnego, Wielkopolska Izba Rolnicza przedstawia analizę bieżącego stanu upraw, który jednoznacznie wykazuje na pierwsze oznaki suszy w Wielkopolsce.

Przebieg warunków pogodowych, związany z układami wyżowymi, spowodował niedobory wody w uprawach rolniczych. Temperatury powietrza w maju początkowo nie były zbyt wysokie, jednak w ostatnich dniach znacznie wzrosły i wraz z wiatrem, który dodatkowo wzmacnia wysuszenie oraz brakiem opadów, spowodowały wystąpienie pierwszych objawów niedoboru wody w glebie i co za tym idzie – suszy. Na terenie Wielkopolski opady w pierwszej połowie maja wynosiły od 10 do 25 mm.

Intensywny wzrost roślin, niewielkie opady, a od połowy miesiąca ich brak, oraz wiatr i duże nasłonecznienie spowodowały widoczne oznaki początku suszy w Wielkopolsce. W uprawach ozimych, na najstabszych glebach (tj. V i VI klasy bonitacyjnej), obserwujemy kurczenie się wykształconych kłosów. Istnieje duże prawdopodobieństwo, że ziarniki się nie wykształcą. Zboża jare wyraźnie wstrzymały rozwój, widoczny jest brak krzewienia się. Rośliny okopowe – buraki i ziemniaki – są w fazie startowej, nie rozpoczęły intensywnej vegetacji. Przyczyną takiej sytuacji jest niedostateczna wilgotność i niskie temperatury w porze nocnej (ok 5°C, a przy gruncie lokalnie w okolicach 0°C). Łąki, obecnie są po pierwszym pokosie i wskutek dużej transpiracji, braku opadów, wiejącego wiatru i nasłonecznienia wysychają – trawa nie odbija po raz drugi. Nie najlepiej wyglądają także nienawadniane plantacje truskawek – nie zawiązują owoców. W sadach z powodu braków opadów następuje opadanie zawiązków owoców.

W miesiącu maju niedobory opadów w odniesieniu do średniej sumy opadów dla maja wystąpiły na poziomie deficytowym od -50 mm do -119 mm. Wyraźnie widoczne jest to w wierzchniej warstwie gleby (0-7 cm). Wilgotność na przeważającym obszarze kraju wynosi od 20 do 35-40%. Podobnie wygląda wilgotności gleby na głębokości 7-28 cm. Niedostateczna ilość wody w okresie najintensywniejszego wzrostu roślin z pewnością przełoży się na spadek plonów. Na deficyt wody wskazują również niskie stany głównych rzek Wielkopolski. Stan Warty w Poznaniu w dniu 30 maja br. kształtował się w strefie wód niskich górnych i wyniósł tylko 173 cm.

Taka sytuacja przełożyła się również na ekstremalne zagrożenie pożarami w lasach. Susza, jak ostrzega IMGW, będzie się pogłębiała, zwłaszcza w północnych regionach kraju. Obecnie sytuacja w lasach i na większości obszarów leśnych w Polsce pod względem wilgotności jest już bardzo zła. Każda najmniejsza iskra grozi pożarem lasu.

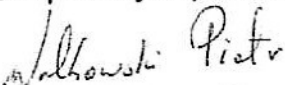
Jeżeli sytuacja hydrologiczna się nie zmieni, to można oczekiwać znacznej utraty plonów. Na razie jeszcze jest zbyt wcześnie, aby prognozować, jak dużych strat rolnicy mogą się spodziewać.

Należy także nadmienić, że w ubiegłym roku, ówczesny Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi, zapowiadał pomoc dla gospodarstw poszkodowanych w wyniku suszy, która miała miejsce w roku 2022. Do tej pory resort milczy na ten temat, a rolnicy już obawiają się kolejnej klęski suszy. W samej tylko Wielkopolsce w ubiegłym roku straty w wyniku suszy poniosło ponad 52 tys. gospodarstw.

W związku z powyższym zwracamy się z wnioskiem o podjęcie działań, które pozwolą na złagodzenie skutków niekorzystnych zjawisk klimatycznych i ekonomicznych dla wielkopolskiego rolnictwa. Zwracamy się również z wnioskiem o jak najszybsze uruchomienie aplikacji suszowej na ten rok oraz przygotowanie i dofinansowanie komisji szacujących straty ponoszone przez gospodarstwa rolne w wyniku innych niekorzystnych zjawisk atmosferycznych.

Z poważaniem

Prezes
Wielkopolskiej Izby Rolniczej

Piotr Walkowski

Do wiadomości:

- Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi,
- Krajowa Rada Izb Rolniczych.